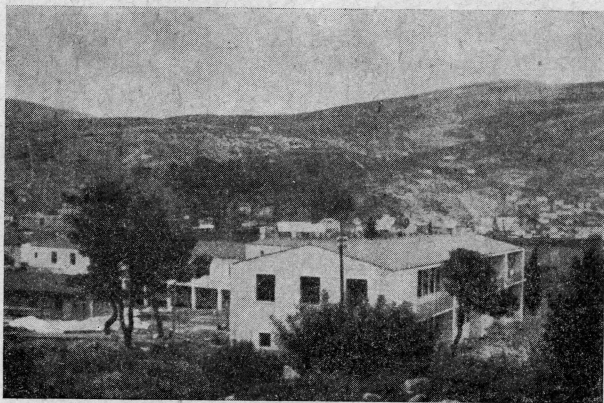

Nova pomorska škola u Dubrovniku

Kap. ŠPIRO SAVIN

Dne 10. listopada je za Dubrovnik i za dubrovačku pomorsku školu, (nautiku) vrlo važan datum. Toga je dana dubrovačka »nautika« definitivno i zauvijek raskrstila sa starom, ali toliko popularnom školskom zgradom u kojoj je škola djelovala pune 73 godine. Vrlo su rijetki dubrov-

Nova zgrada škole

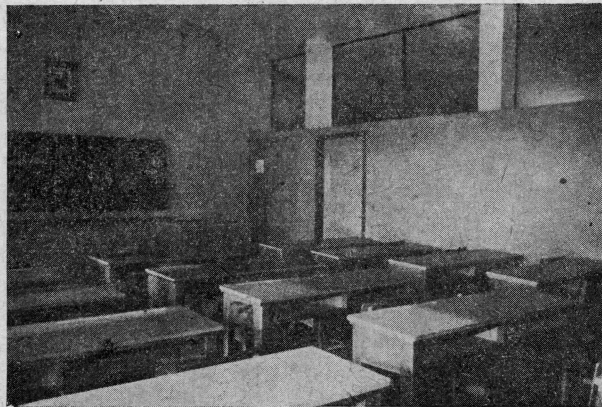
čani, koji se sjećaju proseljenja škole iz zgrade stare gimnazije u zgradu na Pilama, ali ih ima mnogo, koji su u njoj dobili osnovno pomoračko znanje, kojim su se kasnije ponosili kao pomorci i patrioti. Od osnivanja prve javne nautičke škole u Dubrovniku prošlo je pune 102 godine. Kroz ovo razdoblje škola je dala našoj trgovačkoj mornarici oko 1300 pomorskih kapetana, koji su najvećim dijelom bili iz dubrovačkog kotara i poluotoka Pelješca, pa nije čudo, da nema obitelji u ovom našem gradu, a da bar netko nije prošao kroz klupe i učionice dubrovačke »nautike«. Nije onda čudo, što se ova škola usjekla duboko u srce dubrovčana svijesni, da je dubrovačka »nautika« odigrala vrlo važnu ulogu u razvitku pomorske privrede Dubrovnika. Isto tako nije čudo, da se Dubrovnik, svijestan toga, da mu je mogućnost opstanka vrlo usko povezana sa pomorstvom, zalagao i budno čuvao svoju pomorsku školu od nasrtaja nenarodnih režima podržanih često puta od »očinskih brodovlasnika«, koji su pokušavali školu zatvoriti, bojeći se školovanog proletarijata, koji će žigosati njihovu famoznu pomorsku politiku, koja se uglavnom sastojala u sticanju profita, mešetarenju i predaji stranom kapitalu. Svemu ovome dokaz su brojne ostavštine i legati dubrovačkih pomoraca, koji su svojim oporukama mislili na razvoj dubrovačke »nautike«.

Jedan od najvećih ovakovih dobrotvora je nesumnjivo pok. Ivo kap. Račić iz Cavtata, koji je svu svoju golemu imovinu ostavio za izgradnju i uzdržavanje jedne napredne pomorske škole u Dubrovniku iz koje bi Dubrovnik mogao dobiti sposobne rukovodeće kadrove. Nažalost ova ogromna imovina dospjela je u ruke jednog od

»očinskih brodovlasnika« kojem su lični interesi bili mnogo važniji od općih, pa je izgradnju i otvorenje ovakove škole stalno odgađao, dok nije skoro svu imovinu datu mu na čuvanje i upravljanje pronevjerio. Dubrovački pomorci i ostali građani su za vrijeme bivše Jugoslavije u nekoliko navrata poticali ovo pitanje kod nje-rodavnih opominjuć ih na opasnost ovakovog gazdovanja ali uzalud, jer je uvijek »očinski brodovlasnik« našao pogodnog načina da odgodi izgradnju ove škole u Dubrovniku, sve dok nije oslobođenjem zemlje došao na vlast radni narod, koji je od krivca energično zatražio da položi račun o svom gazdovanju i spasio ono, što se spasiiti još dalo. Bilans ovog posla je bio, da je od oko 130.000.000.— predratnih dinara u gotovom novcu i vrijednosnim papirima ostalo 32.000 engleskih funti i nešto nekretnina u Dubrovniku i Cavtatu.

Napredak tehnike i pomorskog saobraćaja, a uporedo tome veći i moderniji brodovi, raznolikost poslovanja, neminovno su postavili pred naše pomorske škole zadatak da revidiraju nastavne planove i programe i da ih usklade potrebama trgovačke mornarice. Kod izvršenja ovog zadatka kao prvo pitanje se postavila potreba izgradnje nove školske zgrade u kojoj će se moći izvršavati postavljeni zadaci i školu staviti na onaj stepen na kojem su slične škole u naprednim pomorskim zemljama.

Novo formirani upravni odbor »Ostavštine Račić« čim je dobio pravo raspolaganja sa 32.000 engleskih funti, koje su bile na banci u Londonu odlučio je svu raspoloživu imovinu ulo-

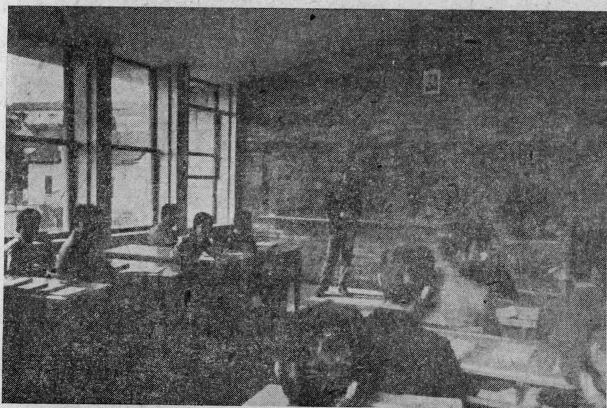
Jedna od učionica

žiti za izgradnju nove školske zgrade. U ovoj odluci uprava »ostavštine« je dobila punu podršku od biv. Ministarstva Pomorstva FNRJ i narodnih vlasti grada Dubrovnika, koji su obećali svu moguću moralnu i materijalnu pomoć.

Izgradnja nove školske zgrade je započela dne 10. veljače 1952. t. g. na stogodišnjicu postojanja pomorske škole u Dubrovniku prema

projekt arh. Lovra Perkovića na zemljištu vlasništva »ostavštine« sa nutarnje strane poluotoka Lapad nasuprot gruškoj luci. Projektant je nastojao zgradu postaviti tako, da u cjelosti bude prilagođena predjelu u kome je smještena, što je obzirom na veličinu i prostranost zgrade i uspio.

Prema projektu zgrada je bila predviđena samo za potrebe pomorske škole, koja je u ono vrijeme imala dva otsjeka t. j. nautički i ekonomski. Ukidanjem ekonomskog otsjeka pri Pomorskoj školi u Dubrovniku nastao je suvišan prostor, koji se mogao korisno upotrebiti za potrebe još jedne srednje škole i pala je odluka, da se do daljnjeg u novu zgradu pomorske škole smjesti i srednja ekonomska škola u Dubrovniku s tim, da ekonomska škola koristi za svoje potrebe prizemlje zgrade, a Pomorska škola prvi kat. Uz vrlo male adaptacije pri samoj izgradnji obe škole će u novoj zgradi imati sve uslove za uspješan rad i razvitak.

Na času ispitivanja

Obe škole će imati pored potrebnih učionica i kabineta zajedničku savremenu fiskulturnu dvoranu sa svim potrebnim nuzprostorijama (svlačionice, tuševi i t. d.), a Pomorska škola u novoj zgradi dobija krasnu i prostranu terasu (na kojoj je smještena meteorološka stanica) sa pogledom na grušku luku za obavljanje praktičnih radova iz premeta: nautika, meteorologija i signalizacija. Osim toga u školi postoji lijepa i prostrana školska radionica za gradnju i opravke školskog plovnog parka kao i potreban prostor za smještaj ovog parka u samoj zgradi. Pred samom školom izgrađeno je oko 30 metara vlastite obale za vez i pristajanje školskih čamaca i jedrilica. Učionice su svijetle i prostrane, snabdjevene sa potpuno novim savremenim namještajem. Oko čitave zgrade izgrađuje se prostran park sa školskim igralištem uz samu fiskulturnu dvoranu. Prema predviđenom planu završenje ovih radova bilo predviđeno koncem ove go-

dine, međutim iz objektivnih razloga potpuno završenje se očekuje u maju 1955. god. tim, da će ekonomska škola moći početi radom u zgradi pomorske škole 1. veljače 1955. god. Prema pred-

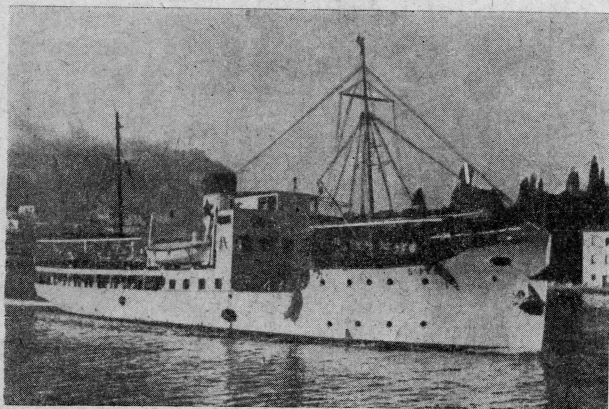

Na terasi — praktične vježbe sa sekstantom

računu izgradnja ovog objekta stajati će oko 100,000.000.— dinara, a do početka decembra 1954. je već utrošeno cca 75,000.000.— dinara i to novcem »Ostavštine Račić«, cca 30,000.000.— dinara bivšeg Ministarstva Pomorstva FNRJ i Uprave pomor. i rječnog saobraćaja 20,000.000.— dinara, Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu NRH preko NO grada Dubrovnik 25,000.000.— dinara.

Ostatak od cca 25,000.000.— dinara biti će osiguran u 1955. god. od Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu NRH, NO grada Dubrovnik.

Na koncu kazati je slijedeće: Davna želja dubrovačkih pomoraca i građana je ispunjena. Nova savremena zgrada postoji i srednja pomorska škola u Dubrovniku u njoj već radi. Sada je na nastavnicima, učenicima kao i svoj našoj omladini, da školu održi na onoj visini na kojoj je ova naša najstarija stručna škola uvijek bila sa že-

P/b „Šipan“ u prolazu ispred škole

ljom, da nam kroz iduća stoljeća dava vrstan pomorski naraštaj, koji će preuzimati rukovodeća mjesta u našoj trgovačkoj mornarici i biti na ponos školi i našoj socijalističkoj domovini.